

"Demek hakikatte دَادِمٌ وَلِيْتُوبُ اَنْتُجُوْ وَلَوْ اِيَّ بَرُّ تَمَالِكَا دَقْفَتُوْ نَا لِبَقَا âyetinin ifade ettiği mânâda hiçbir cihetle mübalâğa, müzayede yoktur, belki tenakus vardır." izah; "tenakus" ifadesi ayet için kullanılmamalı gibi...

“De ki: Rabbimin sözlerini yazmak için bütün denizler mürekkep olsa, hattâ bir o kadarını daha getirip ilâve etsek, Rabbimin sözleri tükenmeden o denizler tükenirdi.” (Kehf, 18/109)

"Öyleyse, onlar için de, onlar kadar başka eşcar ve denizler lâzımdır. Ve hâkezâ, her bir birincinin katreleri ve kelimatı yazıldıktan sonra, ona da onun kadar ikinci bir takım eşcar ve denizler lâzımdır. Hal böylece ilâgayrın nihaye teselsül eder, gider. Cenâb-ı Hakk'ın kelimatı, yani Cenâb-ı Hakk'ın azametine delâlet eden kelimat-ı hâliyesi bitmez. Demek hakikatte مَدَدًا بِمِثْلِهِ جُنَّا وَلَوْ رَّبِّيْ كَلِمَاتُ تَنْقَدَ اَنْ قَبْلَ âyetinin mânâda hiçbir cihetle mübalâğa, müzayede yoktur, belki tenakus vardır."(1)

Buradaki "**tenakus**" ifadesi -haşa- âyetin anlatma yetersizliği anlamında değil, o müteselsil ve ebedi kelimelerin yazılmasındaki imkansızlığa işaret eden bir tenakustur.

Bazen insanlar bir sözü onaylama babında "*abartı yok, az bile demiş*" derler, yani o denilen şeyin yerinde ve makul olduğunu bu yolla ifade ederler.

Buradaki "**tenakus**" kelimesi de bu anlamda bir ifadedir. Yani âyette "*abartı yok, az bile demiş*" demek sureti ile âyetin ne kadar makul ve yerinde bir ifade kullandığını belirtmiş oluyor.

(1) bk. [İşaratü'l-i'caz, Bakara Sûresi, 26-27. âyetin tefsiri](#)